

Oponentský posudek na disertační práci

Student: Ing. Josef Novotný
Oponent: doc. Ing. Pavel Žufan, Ph.D.
Název: Manažerské rozhodování s využitím faktorů ovlivňujících kupní chování spotřebitelů

Předložená disertační práce je zpracována na velmi aktuální téma, které je neustále žádáno praxí, a v němž se poměrně dynamicky rozvíjí i teoretické poznatky – též ve vazbě na aktuální ekonomický vývoj.

Literární přehled je zpracován cca na padesáti stranách a celkově práce vychází z cca devadesáti zdrojů. Jsou využity práce odpovídajícího odborného zaměření, nicméně postrádám odkazy na aktuální publikace ve vědeckých časopisech, které by mohly zpracovávanou problematiku lépe dokreslit ve vazbě na nejnovější trendy v rozvoji teoretických poznatků i jejich aplikace v praxi. I tak však tato část tvoří dobrý základ pro praktickou aplikaci, která v práci následuje.

Cíl práce je formulován na straně 69 jako „vypracování modelu významných faktorů ovlivňujících kupní chování různých segmentů spotřebitelů při nákupu vybraného druhu výrobků s jeho využitím při manažerském rozhodování podniků v obchodní politice ve zkoumané oblasti“, přičemž pojem „zkoumaná oblast“ není blíže specifikován. Následně je charakterizován výzkum a jsou formulovány 3 hypotézy. Dále uvedené metody zpracování představují přehled obecných výzkumných metod, ovšem postrádám jejich konkretizaci a odkazy na metody popsané v rámci literárního přehledu.

Vlastní práce je postupnou realizací dvou klíčových výzkumů. Podmínky realizace jsou popsány velmi dobře, včetně aplikace odpovídajících statistických metod a provedené výzkumy dosáhly odpovídající úrovně reprezentativnosti. Bylo by sice možné věnovat více pozornosti obsáhlejší analýze potenciálních vzájemných závislostí odpovědí na jednotlivé otázky (u spotřebitelského průzkumu např. příjmová či věková skupina vs. místo nákupu či preference domácí produkce apod.), ovšem tato oblast nemá přímou vazbu na cíl práce. Celkově tuto část hodnotím jako velmi dobře zpracovanou.

Práce je uzavřena formulací doporučení pro podniky na základě dosažených výsledků. Je uveden postup jejich využití, a také autorův model manažerského rozhodování podniků v obchodní politice (strana 132). Toto schéma však vykazuje řadu nepřesností. Schéma totiž zobrazuje jakousi směs rozhodovacích subjektů (management, spotřebitelé), objektů (vlastní produkty, inovace) a aktivit (obchodní politika, marketing, segmentace). Dle autora „vrcholový management podniku rozhoduje o skladbě vlastních produktů“ – s tím jistě nelze nesouhlasit, nicméně bylo by patrně vhodné, aby při tomto rozhodování vycházel vrcholový management z informací získaných od spotřebitelů, což ve schématu nijak naznačeno není. Stejně tak oblast segmentace trhu je poněkud odtržena od ostatních součástí schématu (patrně vychází z informací o spotřebitelích a o její realizaci rozhoduje management podniku). Označení daného schématu za obecně uplatnitelné schéma rozhodování je tedy – podle mého názoru – velmi nepřesné. V dané oblasti navíc existují již ověřené modely, na které autor jistě při studiu literatury narazil (např. u Kotlera, Palmera či dalších autorů).

Stanovené cíle práce byly naplněny. Vyvozené závěry odpovídají výsledkům analýzy a jsou jednoznačně a adekvátně formulovány (s výjimkou výše zmíněného „Schématu rozhodování“). Nejen vytvořené modely, ale také ověření jejich aplikovatelnosti a průzkum mezi podniky přispívají k rozvoji teoretických poznatků v dané oblasti.

Logická stavba práce je správná včetně návaznosti textu a použité terminologie. Jazyková a formální úroveň práce je přijatelná, s minimem nepřesností.

Další podněty a připomínky k práci, ke kterým by se měl autor vyjádřit v rámci rozpravy:

1. Jak autor hodnotí reálnou praktickou aplikovatelnost navrženého postupu využití výsledků na straně 131? Ve které oblasti předpokládá největší problémy podniků?
2. Jakou periodicitu aktualizace informací o spotřebitelích navrhuje autor pro jinou zkoumanou oblast? Z čeho vyvozuje platnost výsledků pro tři až pětileté období?
3. Jaká oborová specifika mají zpracované modely? Je možné uvažovat o aplikovatelnosti modelů či jejich částí i pro jiné trhy?

Závěr:

Je možno zdůraznit, že práce je nesporným přínosem k dané problematice, tak jak to vyplývá z předchozích částí tohoto oponentského posudku.

Předložená práce Ing. Novotného svým metodickým přístupem a obsahovým zaměřením splňuje nároky kladené na disertační práce doktorského studijního programu. Práce splňuje stanovené cíle a svým obsahem přináší inovované poznatky, které jsou užitečné pro rozvoj teorie i aplikační praxe. Doktorand prokazuje solidní teoretické znalosti, ale také schopnost uplatnit je efektivně v praktické aplikaci.

Protože předložená disertační práce splňuje po odborné i formální stránce normativně daná kritéria,

doporučuji

ji k obhajobě.

V Brně dne 30. listopadu 2012

doc. Ing. Pavel Žufan, Ph.D.
Ústav managementu, PEF MENDELU